

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 filler.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyitlter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint

Nemzeti társadalom.

Nagy a civilizáció, a szellemi előrehaladás s a tudományal feltétlenül kapcsolatban álló általános anyagi előrehaladás ebben az országban, sőt ha az utóbbi évtizedeket, a lelolyt félevszázadot megelőző kor-zakhoz hasonlítjuk, bámulattal tölt el fejlődésünk rohamossága.

Nem akar ez dicséret lenni számunkra, mert hisz sokkal több a kiirtásra szoruló és talán kiirt-hatatlan hiba bennünk, semhogy a természet mé-
hében rejlő erejével és a békés idők áldásával tett előrehaladásunk elbizakodottá tethetne ben-nünket.

De ha tudományunk emelkedett, ha keres-
kedelmünk virágzóbb, bölcső korát élő iparunk lendületesebb és izmosabb, viszont nem tagadhat-
juk el, hogy még mindig nem tudunk versenyt állani előrehaladásunk ágában a művelt külfölddel és ha a társadalmi élet fejlődését vesszük tekin-
tetbe, itt már ráakadtunk a kiirtandó és talán kiirt-hatatlan hibákra.

Társadalmunk egységét álomban sem ismerjük, társadalmunk — a mi van is — széthuzodó, kasztokra oszlik a szabad és független államban, kasztokra, melyek vagy a név, vagy a rang, vagy a vagyon, vagy a szellem árisztokráciájából ke-rülnek ki és ezek külön csoportosulása benn rej-
lik a társadalmi élet minden megnyilvánulásában és válaszfalak közt találhatók.

Társadalmi életünk beteg, nincs egységes magyar társadalom és sokáig nem is lesz. Pedig a történelem azt bizonyítja, hogy az egységes tár-
sadalmi élet ereje az, mi például az államhatalom üdvös törekvéseit, reformterveit, átalakulást célzó eszméit a maga támogatásával sikerre vezetheti. Sőt láttuk, hogy a társadalom egységében meg-
nyilatkozó ellenszenv kivihetetlené tett sok állam-

hatalmi törekvést és célzt. Sajnos tehát nemzetünk fejlődésére nézve minden szempontból, hogy nincs nemzeti társadalom, nincs társadalmi együttélés, összehuzódás.

De miért nincs? Mert nagy képüsködünk s önönértékünk túltengésében szenvedünk. Pedig a társadalomnak millió közkatonából, napszámomból kell állani a kevés számú elme vezérlete alatt. Ámde hogy áll a mi ugynevezett társadalmunk? Mindenki első, minden ügyefogyott vezér akar lenni és a közkatonák szerepére ép a legméltóbb szerepvivők visszahuzodó szerénysége akar vál-lalkozni. Hát lehet-e így az üdvös társadalmi együttélést elképzelni? Szép, nagyon szép az ön-
érték becsben tartása, de felbecsülése az érték-telenségnek az értékmagasság legfelső fokáig, az nem csak nevetséges, hanem veszélyes.

A ki vezetni akar, az tudjon is vezetni, a számár hordhatja a tömlőt, de vizet nem tud bele meríteni. A vezérnek legyen készütsége, hivatott-sága, erélye és tiszta keze. Ámde most nem ilyen kaliberű egyének kezében van a társadalom mű-ködésének vezetése. Pedig a kiknek egyéniségében e tulajdonságok egyike is hiányzik, az már az első szerepre képtelen. S mert képtelen emberek tölték fel magukat, ezért látható a társadalmi élet egész terén a legnagyobb fölületesség, a képmuta-tás. Üres jelszavak hangzanak a hamis mezzel ellárvázott tehetlen vezetők ordításaiból. Ezért oly tehetetlen ez a mi társadalmunk.

Azt felelhetné valaki: Tekintsük a társadalmi élet legszebb ágát, ime milyen fejlődésnek indult a társulati szellem, az egyesületi élet!

Tagadhatatlan az egyesületi élet tevékeny-ségének fellendülése. Óriási az utóbbi két évtizedben alakult egyesületek, körök és jótékonyági intézet-
tek száma. De ugyan mi vezette itt az agyakat és az embereket? Csak a — h i ú s á g. Itt is

egyesek szereplési viszketegsége hozott létre sok tagadhatatlanul szép és nemes intézményt, melynek ugyan a társadalomban benne rejlő erő megadta a helyesirányú lökést, de a melynek indító ok a létrehozatalásában csak az emberi gyarlóság volt. Sőt ki kell jelentenünk, hogy az egyleti élet — tisztelet azon intézményeknek, melyek egy kalap alá ez esetben nem vonhatók — ma már nem más, mint a szellemi rokkantak menedékhelye, a kielégítetlenül maradt, tehetségnélküli ambíció vi-gaszversenye.

Mikor már helyesebb úton, komolyabb pon-tokon nem tudunk érvényesülni, akkor az egyleti élet ölelő karokkal ellátott tág terére lépünk, hogy itt szerepeltessük — ha jó utolsóknak is — ne-
veinket, itt hozzuk magunkat olesó forgalomba és, csodálatos, a forgatástól nevünk el nem kopik, ha-nem annyira jóhangzású lesz, hogy ezután lassan-
lassan előbbre is kerül. Így teremnek filántropok, így keletkeznek bajnokok a közjó terén, így szü-
letnek meg a kicsiny egyleti nagyságok, a t á r s a d a l o m o s z l o p a i.

De nem érdemes ezekkel a példákkal foglal-
kozni, mert hisz az emberi gyarlóságokat meg-
találjuk a világ minden emberlakta helyén s ha talán nekünk e gyarlóságokból több jutott, ne kérkedjük vele, titkoljuk el és csakugy titkon von-junk következtetéseket e hibáinkból.

De sokkal fontosabb annak megállapítása, hogy miért t e n g ö d i k társadalmi életünk?

Adjuk meg erre is választ. Nálunk mindent áldozatul vesz a nagy moloh: a politika. A párt-politikai gyűlés megnyilvánul a közélet minden terén, a pártpolitikai ellentét s az ezzel felkeltett felekezeti gyűlés ott kísért a társadalmi élet minden megnyilvánulásában.

Politizálunk kenyérkereset közben, politizálunk a klubokban, a családi tüzhelynél, nemzeti ü-

TÁRCZA.

Te benned . . .

*Te benned bús szívem, az drága,
Meglátte a legjobb szívet.
Föltámasztod te jó, te drága
Borus lelkemben a hitet.*

*Leküldte angyalát az Isten!
Ily nőt nem ismerek soha!
Hűséget ígér, üdvöt itten
Kis ajkad édes mosolya.*

*Egy csalfa dallam hitt a mélybe,
Seb tántorgott bus szívemen,
Nem érhettem soha se révbé,
Vészek közt kellett lejtennem.*

*S mikor a bú a multba oltadt,
Még egyre égett, egyre fájt —
A régi bánat éjbe vonhat
Akármily napsütötte tájt.*

*Éj volt körültem . . . Megjelentél,
Te kedves, drága jó leány
S hogy kedvesen élémbe lengtél,
Csupa verőfény hullt reám.*

*A borus multból megváltottál,
Hűltsan pillantok reád.
Te ki szívemnek békét hoztál,
Most add az üdvöt is magd!*

Varsányi Gyula.

A mult? . . .

Szerelmi házasság volt Toronyi Dénes gróf házasa-ga. A kevély főúr, a dugszdag földesúr, kit általá-nosan a „szép nábob“-nak nevezték, feleségül vette a minden korona nélküli énekesnőt, kinek csak szépsége volt meséesebb a gróf vagyonánál.

Mikor a gróf tudtul adta eljegyzését bizalmas ba-rátainak: ezek siettek a nyert hírt terjeszteni, mire az egész főrangú hölgyvilág ugyszólván gyászba öltözött.

És megkezdődött az aknamunka a színésznő ellen. Apák és fivérek nem restelték nap-nap után felkeresni Toronyit, hogy elhatározásának megmáltására bírják. Majdnem könyörögtek neki, hogy ne kössön rangján aluli házasságot, de a gróf ingathatatlannak látszott, férfiúi szavának állt.

S akkor a főrendi apák és fivérek kisé alsóbb rendű dolgokhoz láttak.

Megvásárolták az előadások jegyeit, mikor a gróf menyasszonya játszott, s bérenczekkel szép jeleneteket idéztek elő. De a közönség nem tűrhetette dedelgetett kedvencének ezt a meggyalázását s ezután minden elő-adás valóságos diadal volt.

A gróf ezen is segített. Nem engedte többé fel-lépni menyasszonyát, ki egy örökké emlékezetes buca-
este után tónylog meg is vált a színpadtól, hogy már csak szerelmének éljen. A gróf az áskálódásnak elejét vette: siettetta házasságát.

Az esküvő csakhamar meg is történt, perze a fő-rangu világ ékszerének villogtatása nélkül. Legföljebb a gróf pajtásai voltak ottan, akik mind bámulói voltak az énekesnőnek, de akik perze nem mertek volna hagyom-
ányos szokásaikkal s avult felfogásaikkal szakítani, még egy ilyen szép nő szerelméért sem. De megbámulni

azért eljöttek. És természetesen ott volt az egész bohém világ.

Esküvő után a pár utazni ment. És ez volt a gróf életének legszebb szaka, csupán szerelem, boldogság, mit csak egy gyöngéd nő szerezhhet. De azután haza kellett térniök. A grófné anyának érezte magát és Toronyi nem akarta, hogy gyermeke külföldön lássa meg először a napvilágot. Visszatértek hát a fővárosba.

Itt azután nehéz porczeket kellett átélniök. A gróf nyílt házat tartott, de vacsoráira is csak a régi pajtások jöttek el, hogy udvaroljanak a szép asszonynak. Egyéb-ként teljesen mellőzték őket. Sehoiva nem hívták őket, de a grófnak nem is lett volna ideje, ha el akarta volna olvasni mindazokat a leveleket, amelyek aláírás nélkül garmadával érkeztek a palotába.

Tehát még mindig nom adták fel a reményt az illetékes körök, hogy a gróftól kiszakítják a színésznő körmeiből. És a névtelen levelek tele voltak szidalmak-kal a színésznő ellen, beragalmazták benne multját és intették a gróft, még nem késő, váljon el. De a gróf, ki szerette, imádtá nejét és csecsemő fiát, később már fel sem bontotta az illatos papírra vetett rágalmatat s ugy hamvadtak el a kandallóban.

Egyszer azonban a gróf egy másfajta levelet ka-pott, melyet felbotott már csak azért is, mert már a borítékon megismerte Paksy Imre kezévonását. A levél-ben ennyi állott:

„Kedves Grófm!

Csak most értesültem legújabb kalandodról, melyet ugyan drágán fizetsz, ha férj gyanánt kell sze-repelned. Szerelmek beazólni te köpe a „feleséged“ (nemde szépen hangzik) multjáról, jer hát estére hoz-zim egy csésze theára. Én nem akarlak zavarni — mó-kusoddal. Olal barátod b. Paksy Imre.“

nepünkkel, vérünkkel vált a politika s politizálunk társadalmi különbség nélkül: a munkás kenyere épp úgy a politika, mint a mágnásé. És még ok nélkül, a nem politizálásra való helyen politizálunk, hát vitatkozásunk gyűlöletté fajul, botránnyá s ha két ember volna is csak együtt, e két ember hazamentő véleménye sem azonos.

Ez a megölő betűje a mi társadalmi életünknek. S ha azután még rámutatunk a felekezeti különbségnek az utóbbi években divatossá vált számba vételére, melyből a kölcsönös vallási gyűlölködés támadt; ha felidézünk a nemzetiségi zivódásokat és törekvéseket s ha végül anyagi előrehaladásunk dacára is egyes osztályok beállott elszegényedését, nyomorát tekintetbe vesszük, valamint a gazdasági válságot: úgy megtaláljuk e bajokban a teljes okát annak, hogy miért züllik szíjjel a mi társadalmi életünk egysége, mi e nemzet fejlődésére, hazafiságára, közérületére különösen a vészek idején olyan nagy befolyással volt.

Elszomorodik szívünk, ha látjuk, hogy e tevékeny század végnapjaiban mi még vallásuk szerint becsejlik és becsméreljük az embereket, s fáj látnunk, hogy e nemzet fiai nem egyek közérületben, hanem vannak nemzetiségek, kik nemcsak távol tartják magukat a magyar társadalmi egységességtől, hanem az ellen tüntetnek, sőt vakmerőségükben odáig mennek, hogy megtagadják nemzetünkhöz való tartozásukat és a nemzeti egység megrontására és megnyirbálására is törek-szenek.

Most, mikor már olyan erősnek, olyan izmosodottnak s olyan előrehalottnak képzeljük magunkat, jó lesz, ha ezekre fordítjuk figyelmünket. Jó lesz, ha észrevesszük a társadalmi együttélés hiányát és ha lehet szép eszközökkel kicsinítjük, ha nem, hát kényszerűen leküzdjük az akadályokként kimagasló veszélyes ferdeségeket és megalkotjuk az egységében erős magyar nemzeti társadalmat.

Legyen mindenki annyi, a mennyit ér, tudjon érvényesülni olyan fokig, a meddig érdemes. Ne szenvedjünk önértékünk túlbecsülésében, pávaszerű hiúságban, szereplési viasketegségben, jogosulatlan ámbiczióban; ne kívánjunk államot menteni és boldogítani politikai tudásunkkal, legyünk egyszerűek s hagyjuk a nagy politikát azokra, kik azt megcsinálni hivatottak, — mi alkossuk meg a magyar nemzeti társadalmat!

Alkossuk meg ezt és akkor megalkottuk a mi végvárunkat, a mi legnagyobb erősségünket. Ámde nagy alkotásra nem emberi fogyatékosságok kellenek. Vetkőzzünk ki hibáinkból, rendeljük alá önmagunkat, ha ez ugyan lehetséges, a közérdeknek és legyen jelszavunk a munka, a becsület, az önzetlen munka, mely nemesít.

Az „Eötvös-alap” Mensa Akademiája.

A magyar népoktatásügy munkásai ezelőtt 23 ösztöndíjjal kezdtek el annak az „Eötvös-alapnak” a gyűjtését, mely hazánk összes népoktatásügyi munkásainak, a kisdóvóknak, a nép- és polgári-iskolai tanítóknak és tanítónőknek, a tanítóképzőintézet tanároknak, a tan-

A grófot előtette a düh. Az ő nejeről így ír, így merészel írni ez az ember. S újra és újra kezébe vette a piszkos levelet. De azután letette s gondolkodni kezdett:

— Hátha . . . mégis . . .

A gyanu most először férközött agyába, lelkébe.

— Hátha igaz van Paksynak? Vagy ez talán még vakmerőbb gazember, mint a névtelen levelek írói? Ez már nevé is kockára meri tenni, hogy ördögös tervük, elszakítani őt feleségétől, sikerüljön? De nem tudja a báró, hogy ha ilyet ír, akkor életével játszik? . . . S ha a báró igazat írna és csakugyan lenne multja ennek a drága teremtesnek, nem szereti e őt, a ferjét, a legnagyobb odaadással, nem tette e apává, amivel a rossz asszonyok nem sietnek. És most e szép fiu anyjától elválják ő, mert ez a főúri világ, melyben ő született, így akarja! Nem, Paksy levele épp úgy rágalmaz, mint a többi, elhamvasztott, névtelen levél.

És a gróf megírta a választ. Hangzott ekképen:

„Paksy bárónak azt ízezem, hogy durva iréfáitól kíméljen meg. Ha nőm multját tudni akarom, nincs szükségem az ő theájára. A házasságot pedig kalandnak csak az az ember nevezheti, ki olyan piszkos leveleket tud írni, mint Paksy báró.”

Ez volt a gróf válasza Paksy ajánlatára. Mikor elküldte a levelet, megkönnyebülten sóhajtott fel s belement neje szobájába.

Ott állt a boldog anya a piczi bölcsőnél és elragadtatással szemlélte a kicsikét, majd karjára kapta a babát és úgy vitte az ajtóhoz, csókok közt hirdette üdvösségét:

— Egészen az apja, az apja!

Az apa pedig megállt gyönyörködni a képben, az édes jelenben, melyet meg nem zavarhat a multnak semmifele árnyéka.

Jules.

felügyelőknak és a tanfelügyelői hivatalnokoknak elődigenithetetlen közös vagyonát képezi.

Az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület”, mely a magyar népoktatásügy összes munkásainak ezt a vagyonát gyűjti és gondozza, alapszabályzatai értelmében az „Eötvös-alapból” az egyesület kötelekéhez tartozó rendszeres tagok jó erkölcsű, szorgalmasan s jó sikerrel tanuló gyermekei számára ösztöndíjakat nyújt, — a rendszeres tagok özvegyeit és árváit segélyezi, — a „Tanítók árvaházának” fűntartásához évi tisztja jövedelmének tizedrészével hozzájárul, — az elaggott vagy elbetegedett s e miatt hivatalukban meg nem maradható, szegénysorsu rendszeres tagokat segélyezi.

A mult esztendőben az „Eötvös-alap” orsz. egyesülete 65 tanítói család gondját enyhítette 3310 frtnyi összeggel, a mely részint mint ösztöndíj, részint mint segély adatott ki az egyesület kötelekéhez tartozó tagoknak. Ezen kívül gondoskodott az egyesület tisztikara az elmúlt tanévben is arról, hogy a vidéki tanítóknak a budapesti egyetemeket és felsőfokú szakiskolákat látogató legjelesebb fiai az ingyen déli-étkezés jótéteményében is részesüljenek.

Az Eötvös-alapot gyűjtő és kezelő orsz. bizottság néhány buzgó tagja az 1891/92. tanév kezdetén hozta létre az Eötvös-alap „Mensa Akademiáját”, a mely az első esztendőben négy, a másodikban tizenkét, a harmadikban huszonegy, a negyedikben harminczhat, az ötödikben ötvennégy, a hatodikban hatvanhárom, a legutóbb lefolyt tanévben pedig már nyolcvanhárom vidéki tanító fiát látta el ingyen déli ebéddel.

Az „Eötvös-alap” ezen „Mensa Akademiájá”-nak létesítése s fűntartása körül a fővárosban a székes-főváros jobb és balpartján „Korcsmárosok és vendéglők ipartársulata” és a két társulat nemesen érző vezérferfiái, a kik az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület”-nek nevében ezen társulatokhoz intézett folyamodványokat lelkes pártfogásukba vettek és odahatottak, hogy évről-évre emelkedett azon tanuló ifjaink száma, akik az ingyen déli étkezés jótéteményében részesülhettek. Nagynak nevezzük és nevezhetjük az ingyen déli étkezés jótéteményét; hiszen, ez nem csak azért becses, mert felér mindegyik egy-egy — legalább is — száz frtos ösztöndíjjal, hanem főleg azért, mert ezt a jótéteményt mindegyik ifju a saját testi erejének és egészségének fűntartására élvezi és mert az e jótéteményt élvező tanulók kötelesek lélekienként az „Eötvös-alap” titkára előtt kimutatni, hogy ők a fővárosi fő-, illetve szakiskolák egyiket, vagy másikat jó sikerrel látogatják, mert különben e jótétemény élvezesétől elesnek.

A fővárosi vendéglős urakon kívül a mult 1897/98. tanévben az írókból és művészekből álló „Pósa Lajos asztaltársaság” egy, továbbá a pesti izr. hitközség, a pesti izr. szent egyelettel és a pesti izr. nőegylettel közösen egyelőt szintén gondoskodtak 5 egyetemi tanuló ingyen étkezéséről.

Dr. Wlassics Gyula miniszter ur ő nagyméltósága, az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület” elnökségének felterjesztésére és kérélmé folytán a jelen évben is kinyilvánította elismerését és köszönetét azokkal szemben, a kik a nevezett országos tanítói egyelet kérésére ingyen déli étkezés biztosítása által támogattak vidéki tanítótársaink teljesen tanuló fiai. A „Budapesti Közlönyben” közzétett miniszteri elismerés és köszönet a következő vendéglős uraknak, illetőleg testületeknek és társulatnak szól.

*) 1. Glück Frigyes vendéglős VIII. ker., „Pannonia-szálló”. *) 2. Stadler Károly vendéglős VII. ker., keleti pályaudvar. *) 3. Lippert Lajos vendéglős VII. ker., Erzsébet-körút 13. sz. *) 4. Petanovics József vendéglős VI. ker., Pilseni sörzsarnok. *) 5. Putzer György vendéglős IV. ker., Deákter 10. *) 6. Dukasz és Weinburger vendéglősök VII. ker., Dohány-utca. *) 7. Kammer Ernő vendéglős IV. ker., Vadász-kürt-szálló. *) 8. Gundel János a budapesti vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatának elnöke V. ker., „István-főherceg-szálló”. 9. Pulay Gyula vendéglős VIII. ker., Sándor-utca 42. sz. 10. Blaschka István vendéglős VI. ker., Király-utca 110. sz. 11. Morbiczner Lőrincz vendéglős VIII. ker., Tavaszmező-utca 7. sz. 12. Schütz Adolf vendéglős II. ker., Margit-körút 2. sz. 13. Hruska János vendéglős VI. ker., Kmetty-utca 11. sz. 14. Kommer Ferenc vendéglős V. ker., József-ter 1. 15. Koch József vendéglős VI. ker., Csengery-utca 45. sz. 16. Müller és Lipnik vendéglősök IV. ker., Ujvilág-utca (Kaszinó). 17. Prindl Nándor vendéglős VI. ker., Andrássy-út 51. sz. 18. Novek Ignác vendéglős I. ker., Alkotás-utca 19. Petz Nándor vendéglős II. ker., Bombatór. 20. Förster Konrad vendéglős V. ker., Váci-körút 68. 21. Scharfner János vendéglős VII. ker., Wesselényi-utca 47. sz. 22. Haselbeck János vendéglős Király-utca 71. sz. 23. Szöke Imre vendéglős IV. ker., Vámház-körút 12. sz. 24. Ricskay János vendéglős IV. ker., Molnár-utca 16. sz. 25. Leikam Ágoston vendéglős II. ker., Margitkör 57. 26. Maloschick Antal vendéglős VIII. ker., Népszínház-utca 15. sz. 27. Schnitta József vendéglős II. ker., Retek-utca 61. sz. 28. Posch József és társa vendéglősök V. ker., Lipót-ter 11. sz. 29. Frey János vendéglős VIII. ker., József-körút 50. sz. 30. Schodics Adolf vendéglős VIII. ker., Sándor-utca 31. Bauer János vendéglős I. ker., Dózsa-ter 17. sz. 32. Buchinger Alajos vendéglős I. ker., Tárnok-utca 14. sz. 33. Dökker Ferenc vendéglős VI. ker., „London szálló”. 34. özv. Pribiozer Sandorné vendéglős IV. ker., Korona-utca 2. sz. 35. Krist Ferenc vendéglős IV. ker., Kötő-utca 10. sz. 36. Pálhál János vendéglős VI. ker., Váci-körút 21. sz. 37. Foltényi Keresztély vendéglős VII. ker., Kerepesi-ut „Orient-szálló”. 38. Bojcsics Simon vendéglős I. ker., Szarvas-ter 4. sz. 39. Steubisz János vendéglős VIII. ker., Kis-stáció-utca 7. sz. 40. Schnell József vendéglős VIII. ker., József-körút 13. sz. 41. Fukatsch János vendéglős I.

ker., Krisztina-ter 7. sz. 42. Kurucz Kálmán vendéglős V. ker., Katona József-utca 6. sz. 43. Kirnbauer Sámuel vendéglős VII. ker., Hárfa-utca 23. sz. 44. Toth József vendéglős IX. ker., Lónysi-utca 3. sz. 45. Csallányi Károly vendéglős IV. ker., „Ferencziék baka”. épülete. 46. Szuchy Ferenc vendéglős IV. ker., Molnár-utca 8. sz. 47. Pázmán Ferenc vendéglős VII. ker., Arena-ut 58. sz. 48. özv. Herlicska Antal vendéglős VIII. ker., József-körút 48. sz. 49. Brückner József vendéglős IV. ker., Kecskeméti-utca 4. sz. 50. Barabás József vendéglős VIII. ker., József-körút 83. 51. Nagy Jenő vendéglős I. ker., Krisztina-körút 69. sz. 52. Pavelka Antal vendéglős VIII. ker., Csömöri-ut 88. sz. 53. Macskásy Sándor vendéglős VIII. ker., Práter-utca 54. sz. 54. Jabn Ede vendéglős VI. ker., Andrássy-út 44. sz. 55. Galambos Ulrich vendéglős I. ker., „Sörkocsi”-hoz címzett vendéglős. 56. Kutschera Nándor vendéglős VI. ker., Nagymező-utca 11. sz. 57. Kleinhackl József vendéglős IX. ker., Központi vaszsarnok. 58. Kramer Miksa vendéglős V. ker., Váci-körút 10. sz. 59. Berger Vincze vendéglős II. ker., Medve-utca 6. sz. 60. Herz Rafael vendéglős V. ker., Váci-körút 2. sz. 61. Muhr György vendéglős VIII. ker., Kerepesi-ut. 62. özv. Záborszky Jánosné I. ker., Krisztina-ut. 63. „Pósa Lajos asztaltársaság” VII. ker., Kerepesi-ut „Orient-szálló”. 64. „Pesti izr. szentegyesület”. 65. „Pesti izr. hitközség elöljárósága”. 66. „Pesti izr. nőegylet elnöksége.”

Vallas- és közoktatási miniszter urunk ő nagyméltóságának a hivatalos közlönyben megjelent ezen elismerése és köszönetnyilvánítása is egyik világos bizonyítéka annak, hogy dr. Wlassics Gyula miniszter ur ő kegyelmessége sötasem mulasztja el az alkalmat arra nézve, hogy a nepoktatásügy munkásainak érdekeit és helyes törekvéseit tőle telhetőleg ne támogassa. Az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület” minden lepton-nyomon érzi miniszterünk határozó pártfogásának áldados eredményeit, ugyanazért, a midőn mi, az „Eötvös-alap” godozói a mi jelesen tanuló ifjainkat támogató vendéglős uraknak, társulatoknak és testületeknek e becses lapok hasábjain is köszönetet mondunk, egyben hódolatteljes tisztelettel megköszönjük miniszter urunknak is az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület” iránt mindenha tanusított jóindulatát az ország tanítására nevében.

Budapest, 1898. jul. 10.

Az „Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület” elnöksége.

HIREK.

— Frigyes főherceg ezmeletja. Frigyes főherceg, pozsonyi hadtestparancsnok mult kedden Közégre érkezett, hogy a 19. gyalogezred itt állomásozó zászlóalja felett szemlét tartson. A város polgársága a kir. herceget zászlódszessel fogadta, a városi elöljáróság pedig a magas vendég érkezése és távozása alkalmával küldöttségileg tisztelgett.

— Üdülés. Az emberek most szabadulni igyekeznek rendszer lakóhelyükről s részint fürdőt, részint egyébütt töltik idejüket. Városunkból Markovits József takarekpenztári ügyész Karlsbadba, Vörös Zsigmond árvaházi prefektus és Steierlein Gábor polg. isk. igazgató ez idő szerint Hévízen tartózkodnak. Városunkat is folkerestek többen, hogy pár hetre nyugalmat találjanak. Különösen budapestiekkel találkozhatunk Közégen, hol egyeb helyekről tartózkodó üdülőkben sincs hiány.

— Levél a főgimnázium ügyében. Egyik előkelő állású földműltői a következő kategorikus hangon írt rövid levelet kaptuk:

Tisztelt szerkesztő Ur!

Olvastam lapja mult beti számának főcikkét s megértettem belőle valami nemét a keserűségnek, mely a jó közegieket a főgimnázium elveszettnek tartott ügye miatt eltölti. Én, aki mindig rokonszenvezek a városal, mert hiszen annak fia vagyok, mindig érdeklődöm fölindulásan, magam is érzem a főgimnáziumnak szükségét s következőképen fájlalom az eziránt táplált remény meghiúsulását is; mindamellott csodálkozom azon, hogy Önöket olyan soká táplálta a remény s olyan váratlanul érte a meglepetés. Csodálkozom — mondom — ezen, mert hiszen az ügy a kezdet stádiumában maradt mindvégig s Önök mégis biztak, vártak eredményt. Biztak és nem vettek észre egyet, a legkivőbbat, az akarathányt az egész vonalon. Önök a nagy bizalomtól eltelve talán még ma sem tudják, hogy kis-gimnáziumuknak főgimnáziummá való fejlesztését sem a benczés rend, sem a kormány, sem Ön maguk nem vették komolyan, nem akarták mindjárt kezdetből fogva. Ez furcsán hangzik ugyan, de úgy van. Nem akarvának nyögés a vege — tartja a közmondás és lám, nyugótt az ügybe befolyó mind a három fórum. A benczés-rend azt mondta: én szívesen belemegyek a dologba, de áldozatot nem hozhatok. A közoktatásügyi kormány közegével tervezett, számított, azután mélységesen hallgatott. Önök pedig? Önök papiron fitogtattak 100 ezer forintot, azután, mint az, aki megtette kötelességét, nyugodtan pihenésre szálltak és álmodtak szépeket. Most végre fölébredtek. Rájok fér, hogy szerencsés jó-reggelt kívánjak.

— Városi közgyűlés. A város képviselő-testületét holnap, hétfőn delutáni 3 órára hívták össze a régóta kilátásba helyezett rendkívüli közgyűlésre. A tárgysorozatba fel van véve:

Közgazgatási bizottsági határozat a Rodler-árváknak nyújtandó kártérítési tárgyában. —

Törvényhatósági bizottsági határozat a helybeli tűzoltó-parancsnoknak megengedett riadó jelzés ellen Markovits József képviselő által beadott felebbezésre. —

Az 1897. évi városi számadások tárgyalása. — Tanácsai javaslat a városi rajztanfó s ipariskolai igazgatói állásoknak választás utján leendő betöltésére nézve. —

* A csillaggal jelzett vendéglős urak két-két egyetemi tanulóat láttak el ingyen déli étkezéssel.

Tanácsi javaslat a csendőrlaktanya építése ügyében hozott 5144/897. sz. közgyűlési határozatnak módosítása iránt. —

Tanácsi javaslat Knauth Károly v. erdész fizetésjavítás iránti kérvényére nézve. —

Előterjesztés a gyámpénztári pénzkészletnek elhelyezése tárgyában. —

Alispáni rendelet a vértető pusztítása tárgyában egy három tagú bizottság kiküldése iránt. —

A községi önkéntes tűzoltó-egyesület választmányának előterjesztése, hogy az egyesület fenállásának 30. évfordulója alkalmából 6 tűzoltó kitüntetésben részesüljön. —

Alispáni felhívás a község-szigeti vasút-megállóhoz vezetendő út fenntartása tárgyában. —

Polgári iskolásoknak átírata a helybeli polgári iskola épületben fogantatandó munkálatok tárgyában. —

Városcapitány előterjesztése aziránt, hogy a szegényügy rendezése tárgyában egy bizottság küldessék ki. —

Község-szombathelyi vasút-társaság átírata egy felügyelő-bizottsági rendes tagnak megválasztása iránt. —

Horváth György kérvénye határhárvák eltávolítása iránt. —

Helybeli járásbírói átírata a fogház-helyiségek berbeadása iránt. —

Harkai Schiller Károly az általa a várostól vett területre nevezte szerződést kér.

Gazdalkodó választmány betérjeszti a) 2055/898. sz. a tabornoki ház felemelet, b) 2612/898. sz. a Steiner rétirtók, c) 2734/898. sz. gyepi dűllőbeli kaszáló d) 1843/898. sz. a városi szena merleg, e) 2735/898. sz. a városi halászat bérbeadásáról felvett árverési jegyzőkönyvet; továbbá indítványát a tabornoki ház I. emeletében levő, az ipartestületi helyiséggel egy magasságban fekvő udvari szoba kez alatti bérbeadására nézve. —

Illetőségi bizottságnak javaslata Radl Manó cs. és kir. századosnak a városi kötelekbe való felvétele iránt. —

Ugyanannak javaslata dr. Dreiszker Józsefnek az illetőségi díj alól való felmentése iránt. —

Ugyanannak javaslata Kollmann Jakab illetőségére nézve. —

Ugyanannak javaslata Holeczer Annának unokatartási költség megszavazása iránt. —

Ugyanannak javaslata Kasper János és neje, Kager Amália, Schulz Jankának, Lütich Judith, Györgyfalvy Luiza segélykérvénye tárgyában. —

Gullner Mihály ker a községi kötelekbe felvétetni. —

Dohnal Peter a községi kötelekbe kér felvétetni. —

Pohlhammer Mihály községfalvi tanító előlegét folyamodik. —

Budapesti VII. Hungária-úti elemi népiskola ajánlja *A királyi kegyelet* című könyvecskét több példányban való megvételre. —

Közgyám javaslata Adlovits József árvának elartása iránt. —

Városi pénztár jelentése a házi pénztár állásáról. —

Pozsonyi evang. református egyház templomépítéshez segélygyűjtő ívet küld. —

Szilagyvármegye Wesselényi-egylet gyűjtő íve. —

Muraszombati-Vend-vidéki m. közművelődési egyesület taggyűjtő íve. —

A gyűlésről, mely elé — talán nem minden ok nélkül — bizonyos kíváncsisággal nézünk, a legkimerítetbben fogjuk olvasóinkat értesíteni.

— **Szentségimádás** volt pénteken a kath. plébánia-templomban, hol ez alkalommal nemcsak a helybeli, hanem a vidék híveiből is sokan jelentek meg és hallgatták az istentiszteletet.

— **Nőegyesület mulatsága.** A községi kath. nőegyesület f. hó 14-én Rötöre kirándulást rendezett, mely a kellemetlen idő dacára is nagyszerűen sikerült. Sokan vettek részt benne a város intelligenciájából, derült hangulat jellemezte a hamarosan improvizált mulatságot ama fesztelen kedélyességgel, mely az ilyen kirándulásoknak rendszeren bizonyos családias jellegű szokat kölcsönözi. A fiatalok jó czigányzene mellett táncra perdült s csak esti 10 órákor gondolt a hazamenetelre. Az égen a csillagok, lenn meg lobogó faklyák örködték a nagyszamu gardé de damokkal egyetemben a fiatalok ragaszkodó sorainak tisztos távolsága fölött.

— **Kirándulás a hegyekre.** A községi bicikli-klub e hó 31-én a *Stájerházak*, *Hétforrás*-hoz és Rötöre kirándulást tervez. A *Hétforrás*-nál czigányzene és tánc lesz.

— **Hangverseny és táncmulatság.** Kovács Ferencz karmester zenekarával ma, vasárnap a sörház-kertben hangversenyt tart, melyet fél 7 órákor táncmulatság követ és közben 9 órákor ködfátyol-kepek bemutatása.

— **Házasság.** Schmidt Rezső sopronmegyei tettevárosi meszáraster mult hétfőn a községi anyakönyvvezető előtt házasságot kötött *Szeybold* Friderikával, *Szeybold* Károly polgártársunk kedves leányával.

— **Roséz időjárás.** Eső, szél nagy akadály aratás alkalmával, pedig ezekből kijut most a szegény gazdáknak. Egy pár nap leszámításával csunya idő járt a héten, sok gondot okozva gazdaközönségünknek, mely feltűnt künn levő termését. A szőlő fejlődését is akadályozza a kedvezőtlen időjárás s e körülmény olyan helyeken, mint Község, hol bő termés kínálkozik, sok aggodalomra szolgáltat okot.

— **Mulatság Balfon.** Balf emelkedő fürdőhelyén mult vasárnap látogatott kerti mulatságot tartottak, melyen Községről is többen vettek részt. A tánc-kezdő nappali órákban csak szórányosan jelentkezett, de annál nagyobb fokban emelkedett az est beálltával, mikor a hűvös kerti légből a vendéglő terraszszára vonult a társaság és derekasan kivette részét a mulatságból.

— **Vendégliszta.** A balfi fürdő vendégsorát adja egy most megjelent jegyzék. E szerint a fürdő-helyen f. évi május 1-től július 13-ig 124 személy szállott meg hosszabb tartózkodásra, ami annak a jele, hogy a fürdő, mely újabbban hidrogvizgyógyintézetrel is gyarapodott, egyre emelkedik.

— **Erdői tűz.** Hosszszeg községnek hercege Esterházy tulajdonát képező erdejében egy dörfföldi gazdaember vigyázatlansága folytán a minap tűz támadt, mely $\frac{1}{4}$ holdnyi területet elpusztított. Az esetet följelentették a helybeli kir. járásbírósnak.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: Birói árverés útján Benedek Ernő s neje után a 2919. sz. 350 frt vételárban Stubenvoll Károly javára. — Nehai Gazdag Mártonné után az 5253. sz. fele Kajtár Jánosné, Gazdag Mihály és János czáki lakosok javára örökös jogozimén.

— **Állami felső ipar-iskola.** A budapesti m. kir. állami felső ipariskola szakosztályai közül az építészeti szakosztály s az ugyanebben az intézetben szervezett építő-ipari téli tanfolyam kiválik s a VII. kerületben, a Damjanich-utca 28/b sz. a. folyó évi szeptember 1-től kezdve önálló intézetet képez mint m. kir. állami felső (építő) ipariskola. Az intézet rendes szakosztálya f. évi szeptember 1-én, az építő-ipari pedig, mint a megelőző években, november hó 3-dikán nyílik meg. Az intézet rendes szakosztályába tanulóknak felvételnél olyan a 15. életévet betöltött ifjak, a) kik a polgári iskola, gimnázium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatú bizonyítványt nyertek a magyar nyelvű, számtanból és algebrából, a mértanból és a mértani rajzból és az építő-ipar terén legalább egy isk. évi szünetdön át gyakorlatilag foglalkoztak; b) az építő-ipari szakiskolák első két évfolyamát jeles sikerrel végzett tanulók, ha korbeli akadály nem forog fenn; c) az építő-iparos segédek, a kik a négy közepiskolai osztálynak megfelelő képzettséggel bírnak s a felvételi vizsgálatot jó sikerrel kiállják. A felvételre szeptember hó 1-től 5-ig lehet személyesen jelentkezni; folyamodványok beküldése czél-talan, mert senkit sem lehet előre bejegyezni. A jelentkezés alkalmával következő iratok szükségesek: 1. keresztlevél, vagy születési bizonyítvány, 2. A bevezetett közép-isk. osztályokról szóló bizonyítványok, 3. hivatalosan hitelesített gyakorlati bizonyítvány, 4. orvosi és himlő-oltási bizonyítvány. Az iskolára vonatkozólag augusztus hó végéig a m. kir. állami felső ipariskola (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) igazgatósága ad felvilágosítást; minden tudakozó levél ide czífnzendő.

— **Lapunk mai számához mellékelve találja az olvasó dr. Wosinski balfi gyógyfürdőjének prospektusát. Ajánljuk annak elolvasását.**

Különfélék.

* **Büszke adós.** Lord Chester, IV. György angol király idejében a legnagyobb divathős volt és kimondhatatlan mennyiségű adósságot csinált. Valamelyik udvari bálon gyönyörűen hímzett ruhában jelent meg, mire egyik barátja, aki mindenben és logkivált az adósság csinálásban utánozta, egészen oda lett a lelkesedéstől.

— Hogy hívják ezt a szabót? Jövőben csak ő fog nekem dolgozni.

— Hová gondol? — felelte erre a fiatal lord büszkén. Ezt az embert én egyedül akarom tönkretenni.

* **Fogadás a számmal.** Egy Jamaikában utazó idegen meséli, hogy egyszer Kingston mellett egy néger látott, aki számával erősen vitakozott. A makrancos számár megállt és nem akart tovább menni.

— Tehát nem akarsz menni? — kerdezte tőle a néger. Ez bizonyos? No jó. Fogadjunk egy bit-be, (jamaikai pénzen körülbelül 20 krajczár értékű) hogy elindultak. **Áll a fogadás?**

A számár hallgatott és a néger ama véleményben, hogy aki hallgat, az beleegyezik, megfogta a számár farkát és teljes erővel forgatni kezdte. A számár rögtön elindult.

Az utazó kíváncsi volt, hogy mi lesz most a fogadással és megkerdezte tőle:

— Tom, te megnyerted a fogadást, de ki fogja neked megfizetni?

— Hát ki más, mint a számár? A gazdám egy bit-et adott nekem, hogy a számárnak abrakot vegyek, de most nem kap semmit, mert Tom elnyerte tőle a pénzt.

* **Az első hírlap Európában.** Németalföld, Belgium és Franciaország egyaránt maguknak vitatják azt a dicsőséget, hogy az első hírlapot náluk adták ki. Brüsszel arra alapítja az elsőség jogát, hogy már 1605-ben meg volt Brüsszelben a „Nieuwe Tydinghen”, egy időközönként megjelenő katonai közlöny. Ezzel szemben Franciaország kijelenti, hogy Párisban már 1594-ben, mikor VIII. Károly Olaszország ellen vezetett hadat, a mai külön kiadású lapokhoz hasonló értesítéseket adtak ki, hogy a népet tudósítsák a háború folyásáról, csatákról, győzelmekről stb. A mostanában oly nagy szorgalommal dolgozó könyvtárkutatók megállapították, hogy efféle külön kiadások már a 14. század közepén megszoktak voltak. Ausztriában, Angliában és Olaszországban, sőt még a természeteti tüneményeket, szerencsétlenségeket, gyilkosságokat is közölték röpiratféle füzetekben. A 16. század közepén Kölnben, rendszeres, hetenkint megjelenő újság indult meg. Az első hetilap azonban a Londonban 1608-ban megindított „Weekly News” volt; azután következett egy straszburgi hetilap 1609-től kezdve. Franciaországban csak 1631-ben jelent meg az első rendszeres hetilap „La Gazette” czímmel.

* **Párbajozó állatok.** Nem csupán az emberek bolondsága a párbajozás, hanem az állatok is jeleskednek alkalomadtán ezen a téren. A különben békés külsejű vakondok minduntalan összekap társaival s olyankor aztán véres párvialdal támad. Harapdálják, marják egymást s mivel ritka hogyosok és hosszúak a fogaik, az egyikök rendszeren ott marad a csatatéren. Még a gyáának szidott nyul is párbajozik, ha mindjárt novetséges

is, mivelhogy retentő ugrandozás közepette megy végbe. Azon versenyeznek, melyik ugrik magasabbra, mert az tudja azután létsó lábaival a másikat jól képen ütni. Tudunk egy elefant-párvialdáról is, a melynek cselekvő hőse egy londoni czirkusz Gharlie nevű elefantja. Vadállat volt ő különben is és az ormányával halálra sujtotta egy izbon az őt bántalmazó felvigyázót. A madarak között a harkályok utánozzák az embert s hegyes csőrükkel addig vagdalják, karmaikkal addig tépik egymást, a míg egyikük az életével nem fizet azért a nagy sertésért, a melyet a lovagias állatok világában is csak a vér moshat le.

* **Vagy-vagy.**

Anya: Attól félek, hogy Bandinak valami baja van, Apa: Hogy-hogy?

Anya: Ott gunyaszt egész napon át a sarokban. Vagy vorseket farag, vagy — himlős lesz.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint hához szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek,**

Henneberg G. selyemgyárak (cs. és k. udv. szállító) Zürichben. Magyar lovolevél, Svájcba köztörles levélbéllyeg ragasztandó.

Közgazdaság.

Miként pótolják a termőtalaj veszteségeit.

Minden egyes gabona szemecskével, melyet learatunk, minden szál szalmával s minden egyes burgonya gumóval talajunkból bizonyos mennyiségű ásványi tápanyagot veszünk el s ily formán talajunk idővel elszegényednek, ha elvesztett tápanyagait nem pótoljuk. A gabonaszemekből egy mázsa anyai foszforsavat tartalmaz, mely 7 kg. csontliszttben, vagy szuperfoszfátban foglalta ik. A talajtól elvont tápanyagok pótlása egyrészt a talajban vegyemenő elműlás által, melyet a talaj helyes művelésével fokozhatunk, másrészt pedig mesterséges tápanyag bevitellel, trágyázás által történik. Ez utóbbiról kívánunk egyet-mást elmondani.

Hogy kultúrnövényeink legfontosabb tápanyagai a nitrogén, foszforsav és káli, az eléggé ismeretes. A talajnak a foszforsavat mindenek előtt szuperfoszfátban, továbbá csontliszttben és Thomas-salakbau adhatjuk a nitrogént istállótrágyában, trágyalében, ammoniumsók, vagy chilisátróm alakjában; a káliit legközönséges tisztá 90%-os chlorkálium, vagy 12 $\frac{1}{2}$ %-os káliumot tartalmazó káinit alakjában juttatni.

Felmerül már most azon kérdés, vajjon tartalmazza-e az istálló-trágya a fentemlítt legfontosabb növényi tápanyagokat? Általánosságban ezen kérdésre ugy felelhetünk meg, hogy az istálló-trágya rendszerint nitrogénben gazdag, elegendő mennyiségű káliumot is tartalmaz, de foszforsav tartalma csekély. Az istállótrágya foszforsavban rendszerint azért szegény, mivel a gazda az eladott állatok csontozatában, a tejben és végre az eladott gabonaneműekben gazdaságából sok foszforsavat szállít el, annélkül, hogy annak pótlásáról gondoskodnék. A gyakorlat ezt feltűnően igazolta a kiszáradk üzembében, mert mindenütt, ahol még műtrágyák nem voltak alkalmazásban, mindekelőtt a foszforsavas műtrágyázás és pedig szuperfoszfátok végrehajtott kitűnően kifizette magát annak jeleül, hogy kiszáradk földjeinek talaja sokféle foszforsavban szegény.

(Vége következik.)

Irodalom és művészet.

— **Ébredés.** Benedek Elek nagy történeti munkájának, melyben a magyar nép multját és jelenét írja meg az ő bájos nyelvében három új füzet, a 15., 16. és 17-ik fekszik előttünk, hogy meggyőzőn bennünket arról, hogy nem csaldódtunk, midőn az Athenaeum e sikerült vállalatának megindulásakor oly nagy várakozással néztünk annak folytatása elé. Ine végre egy történeti munka, melyben a tudós és népiró egymásba olvadva lép elénk, mely a gondos és lelkiismeretes kutató alaposágát, az olvasó figyelmét és érdeklődését lebilincselő elbeszélő ügyességével egyesíti. A három új füzet azt a kort tárgyalja, melyben a magyar nemzet ébredezni kezd hosszú, százados álmából, azt a kort, midőn Mária Terézia, majd József újításai felkeltik azt az egészséges reakciót, mely ugy hatott a magyar nemzeti élet minden ágára, mint az üdítő, termékenyítő eső a hosszú szárazság folytán eltikkadtt, nehéz álomba merült természetre. A nagy kor rajzában szinte megdöbbenő eleven-séggel varázsolja elénk Benedek a Hóra-féle lázadás zord jeleneteit, majd a Martinovics-féle összeesküvés álmokat kergető vértanuit. És míg a nép vergődéseinek vágyainak, fol s felebredő, majd csüggedő reményeinek művészi rajzában, mint a nép lelkének, gondolkodásának nagy ismerőse, kiváló pszichologusnak mutatkozik Benedek, addig Maria Terézia, II. József, Lipót és Ferencz alakjának finom megrajzolásával, nagy, jellemző erejéről tesz tanubizonyosságot. A nagybecsű munka egyosa füzetet 30 krajczárért kaphatók.

Vasuti menetrend.

Állomások.		II. III. oszt. kocsikkal				
		reggel	d. e.*	d. e.	d. u.	este †
Középeurópai idő.						
Kőszeg ind.		4 ⁵⁵	8 ⁰⁵	11 ⁰¹	4 ⁵⁸	8 ⁴⁰
Lukácsbáza (m. h.)		5 ⁰⁸	8 ¹⁹	12 ⁰⁴	4 ⁴⁰	8 ⁵⁴
Német-Genes (m. h.)		5 ²⁴	8 ³⁵	12 ²⁰	4 ⁵⁷	9 ¹⁰
Szombathely érk.		5 ³⁰	8 ⁵⁰	12 ³⁴	5 ¹⁰	9 ²⁵
Szombathely ind.		6 ⁴⁵	11 ⁰⁰	3 ¹⁵	7 ⁰⁵	9 ⁵⁵
Német-Genes (m. h.)		7 ⁰¹	11 ¹⁵	3 ³¹	7 ²¹	10 ¹⁰
Lukácsbáza (m. h.)		7 ¹⁸	11 ³¹	3 ⁴⁸	7 ³⁸	10 ²⁷
Kőszeg érk.		7 ³¹	11 ⁴³	4 ⁰¹	7 ⁵¹	10 ⁴⁰

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

		Budapestre.				
		éjjel	reggel	d. u.	12.34	este 11.—
Szombathely		2.50	9.08	d. u.	12.34	este 11.—
Vép		3.06	—	—	12.52	11.14
Sárvár		3.36	9.38	—	1.15	11.41
Kis-Czell	reggel	4.36	10.01	—	2.21	12.24
Győr	d. e.	11.08	11.28	—	4.58	3.—
Bpestre érk.	d. u.	1.45	d. u. 2.05	este	9.20	7.35

		Budapestről.				
		regg.	d. u.	d. u.	este	este
Budapest		8.50	1.45	d. u.	2.20	este 9.55
Győr	d. e.	11.37	4.41	—	5.30	2.36
Kis-Czell	este	1.52	6.02	este	8.49	4.32
U.-Asszonyfa	—	—	—	—	—	—
Sárvár	—	2.25	6.25	—	9.34	5.06
Vép	—	2.51	—	—	10.07	reggel 5.31
Szombath. é.	—	3.04	6.52	—	10.23	5.44

Gabnárak.

Búza	100 kilo	12 frt.	—	król	—	frt.	—	krig.
Rozs	—	9	—	60	—	—	—	—
Árpa	—	8	—	40	—	—	—	—
Kukorica	—	8	—	10	—	—	—	—
Zab	—	6	—	20	—	—	—	—

Ki a szabadon álló faszékeket egyszerű és biztos modra evekig rothadás és tapló ellen megakasztja örözm, használja a több mint 20 év óta jónak tapasztalt

carbolineumat

AVENARIUS szabadalom

és ovakudjek az értéktelen utazás megvételétől
Prospektus stb. ingyen és bermentve.

Carbolineumgyár R. AVENARIUS
Wien, III. Hauptstrasse 84.

A Schiller-villa

mellett levő

szöllőt és fáskertet

eladja a tulajdonos:

Waisbecker János.

Fontos vendéglősöknek!

A kőszegi

„Gyöngyös-fürdő”

kapcsolatban egy

vendéglős-üzlettel,

3 lakással, táncteremmel, tekepályával, stbvel szabad kézből eladó.

Közvetítők díjaztatnak.

Bővebbet

Leitner Nándornál.

Pallásch-utca 119. sz. a. Kőszegen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

Ezen hírnévű bázisár állentált az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésésként alkalmaztatik közvenyvel, cauznál, tag-szaggatásnál és meghilészeknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, zyakorta Horgony-Liniment elnevezése alatt, nem titkos, hanem igazi szászorsági háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van. Írártár: Thürk József gyógyszerész Budapest. Bevételre alkalmasul igen átvátozt legyünk, mert több kisebbértékű utazásat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes átvétel „Horgony” véd-egy és Richter szegélyezésé sáikká mint sem valódi utasításra vassza.

RICHTER F. AB. az török. az. az hír. udvari asztaltok, RUDOLSTADT

Elárusító Kőszegen: Floderer Jenő
gyógyszerész (Csacsinovits-fele gyógyszerár.)

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel: esipő fájás, idegfájdalom, helybeli csusz, hátszagatás, hátgyöngeség, hátrérez bántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, ilégbántalmak, az ízületek bénasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bermentve 75 kr. Főraktár: Gyógyszerár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható eredeti áron Kőszegen:

Floderer Jenő

gyógyszerész urnál
(Csacsinovits-fele gyógyszerár.)

Építészek, építőmesterek és háztulajdonosok

figyelmebe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOL” építőlemez-gyár

Tata-Tóváros.

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók, lakoházak, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz- és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltzatok, kerítésfalak, válaszfalak, kemény és szelölhető csövekhez alkalmas, gomba, fereg és salétrom mentes anyag.

Uj, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer. Magyarazó füzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

SZVOBODA GYULA, építész.

Posztószétküldés csak privátoknak.

Egy vég 3 10 méter hosszú teljes úri-öltöny ára csak	frt 3 10 jó	valódi gyapjuból.
	frt 4 80 jó	
	frt 7 50 finom	
	frt 8 70 finom	
	frt 10 50 legfinomabb	
	frt 12 40 angliai	
	frt 13 95 kammgarn	

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltő szövetek 3 frt 25 król méterenként fölfelé; Loden hájós szövetek 1 vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr.; peruvien és dosking, állami, vasúti tisztviselőknél és Richter-Talar-szövetek; legfinomabb kammgarn és oheviotokat, ugymint egyenruha szövetek a pénzügyőrség és csendőrség részére stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár Kiesel-Amhof Brünnben.

Mintak ingyen és bermentve. — Mintahú szállítas.

Figyelemre méltó! A n. a. közönség különösen arra figyelmeztetik, hogy szövetek közvetlen helyről való beszerzése esetén sokkal olcsóbban álltanak, mint a közvetítő kereskedelem útján. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi azét és nem számítja hozzá a magánvevőt annyira megkárosító ugynevezett szabcsengedmenyt.

A Szombathely Városi Takarékpénztár

a városházával átellenben lévő belsíkálór 3-ik számú saját házáunk a földszintjén a közönség kényelmére új hivatalos helyiségeit megépítette.

Amikor ezt köztudomásra hozzuk, egyúttal a nagyérdemű közönség figyelmét intézetünk üzletkörére felhívjuk:

ELFOGADUNK:

1. **Takarékbetéteket**; a melyre a betét napját követő naptól számítva, minden levonás nélkül, a szokásos félveve tőkésítéssel

tiszta 5%-os kamatot fizetünk.

Más pénzüzetek betétkönyvecskéit átszámoljuk. A benyújtott könyvecske ellenében az intézetünk betétkönyvecskéjét azonnal átadjuk, amelyből, a fennálló szabályok figyelembe tartásával, a fél kivételüket is eszközölhet. A becsorolásra átadott könyvecske értékét, a mit azzal az intézettel, ahol a betét előbb volt, elszámoljuk, ugyancsak minden levonás nélkül tiszta

5%-al KAMATOZTATJUK.

Rendszeres tőkegyűjtésre:

2. **Évi betét-osztályt** nyitottunk, amelynek bárki tagja lehet, az évi bizonyos számban egyforma befizetésekkel kiván egy meghatározott időre, egy bizonyos összeget magának vagy másnak a részére összegyűjteni.

A befizetés történhetik minden hónapban, vagy minden negyedévben, 5-, 10-, 12-, 20 évi időtartamra.

Különös előnye, hogy minden negyedévben tőkésítetik.

3. **Befizetéseket folyószámlai cheque számlára:** Főképen ajánlatos kereskedők és iparosok részére, akiknek időleges kifizetések vannak, (p. o. hetenkint vagy havonta) hogy az időközi kamatokat el ne veszítik, a napi bevételeik egyrészt cheque számlájukra befizetik és a kötelezettségük napján intézetünk helyettük a fizetéseket esetleg postatakarékpénztár útján is eszközözi.

4. **Értékeket megőrzés végett**; ujonnan épített tűz- és betörésmentes hivatalos helyiségeinkben a megőrzésre átadott értékpapírok szelvényeinek csodékoságát, ugyancsak kamatozó magánokiratok járulékait nyilvántartjuk és azokat a betető fél javára folyoszi, illetve beszedi.

5. **Szelvények beváltását** eszközöljük stb. stb.

Kölesönt adunk: Váltókra, jelzalogokra, értékpapír-, jó befektetésekre, vertpénz-, arany-, ezüst-, ékszerökre stb. stb.

A közönség különös figyelmébe ajánljuk az intézetünknel már régóta fennálló

5 és 1/2%-os hetibefizetéses korona-egyletet,

amely a hasonló intézmények között a legelőnyösebb, mert: a) a befizetés csak 50 fillér.

b) csak két évig tart a befizetési idő.

c) a 104 heten (két év) át 104 koronával történt befizetett könyvecskét minden levonás nélkül tiszta.

gyümölcsötzetéssel, illetve 109 koronával váltjuk magunkhoz.

d) az egy koronás hetibefizetés is, minden utólagos pótlizetés nélkül, bármely napon megkezdhető.

e) tagja tőkék és kamataikra nézve teljesen szabadon rendelkezhetnek és befizetett pénzeiket csekély idejű fölmoldásra, esetleg azonnai is fölvethetik; nem ugy, mint hasonló szövetkezeteknél, a hol a kereskedelmi törvény rendelkezése szerint a tagok az esetleges veszteségekért egyetemlegesen felelősek levén, a miért is, a már befizetett pénzüik után megjáró részüket ha kiakarnák venni, kevés eset kivételével csakis a kikötött évsorozat (p. o. 5-10 év) után, az összes kintlevőségek behajtását követő leszámolás után kaphatják meg.

Szombathely Városi Takarékpénztár.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen